

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiae Doctoris Canonici Ecclesiae
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitu Iucundissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XXVI. Non modò corpus; quin & animum haud exiguis afficit
incommodis Temulentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

fui similes, consecutum arbitretur. O corruptissima hominū iudicia. Quin age veterē maiorum disciplinam, postliminio reuocamus, & huiusmodi nō homines, sed hominū monstra & belluarum simias, vt infamiae cauterio insignitos fugimus, explodimus atq; exhibilamus? Hoc tandem Germanae virtutis erit nouum seminarium, atq; vberrima mēsis.

CAPVT XXVI.

Temulētia non corpus modò. sed & animum haud exiguis afficit incommodis.

Qua de re quidam Poēta non incongruē:
*Faecundi calices, amor immoderatus edendi,
 Eneruant vires corporis, atq; animi.*

Corpori quantū officiat, quantum valetudini, quantum vitæ, sat dictum, sapere cupienti. nunc audi S. Ioannē Chryostomum: *Quod si etiam interiora insipientias, videbis animam ebrii, cerā hyeme, ac intēssimo frigore, congelatā adeò, atq; torpentem adeò, vt nulla utilitas corpori ab ea possit afferri. Eadē porrò aliis verbis effert D. Augustin. Quam multi sunt, qui nec Deum*

*Hom. 58, in
Matth.*

*Hom. 132.
de Temp.
quæ est. 2.
de Ebriet.*

ment, nec eos qui honesti sunt, vel sobrii reuerentur, & tamen bibunt, vt interdum necesse habeant, viscera nimis potu plena per vomitum relaxare. Animo magis nocent quàm corpori, & tanquam fractæ ac naufragæ naues, ita ipsius Ebrietatis fluctibus fatigantur, vt nec vbi sunt recognoscant, & dicere aliud vel audire, nedum operari, quod ad rationem pertinet, omninò non valent.

Et siquidem res in hoc versantur statu, ac terratū lentia, non minus animum quo verè ac solidè homines sumus, quàm corpus infestat, non existimo quenquam inuētum iri, qui admirabilem illum Cynicum Diogenē, cuius vita communi omninū vinēdi

ratio

ratiōni, è Diametro quod aiunt, contradicebat, ob
quoddam, in symposio editum satis audax facinus,
reprehensione dignum sit iudicaturus. Is enim à qui-
buldam ad cōuiuium vocatus, eò tantum, vt si quid
ridiculi admisisset, ab omnibus ludibrio habitus,
cachinno, sibilisq; exploderetur; qua de causa om-
nes ipsi affatim propinabant, vt occasio Temulen-
tia daretur incurrenda. At prouidus Diogenes, cir-
cumspectè, modestissimeq; se gerebat, vltra satieta-
tis debitum penitus nihil bibens. instabant illi vehe-
mentius, poculis quoque eblanditas, & mellea qua-
dam oblititas conditasq; dulcedine, cohortaciuncu-
las adiungebāt. qua de re ipse, ad indignatione gra-
uiter impulsus, atq; ira vehementi exardescēs, omne
vinum sibi propinatū, impetuosè effudit, cyathos
allidens pavemento. Quod cū illi ægrè tulissent, re-
meritate Philosophi incusantes, qui tā insigne Deo-
rum donum, ad humanos vsus creatum, ita miserè
perdidisset. Diogenes hisce verbis factū excusabat.

*Laert. in
eius vita.
Stob. serm.
18. de incō-
tinent.
Præclarè
sobrietatis
exemplum
Diogenis.*

*Insignè
excusatio
Diogenis,*

*Bene quidem à vobis dictum, ad humanos vsus creatum
vinum. Cur vultis vt eo abutar? si totum hoc epotare vo-
luissem, non vinum solum, sed & me perdidissem. præsta-
bit autem, & vobismetipsis arbitris, vt vinum solum
pereat, quàm ego simul cum vino. Non gentili Philo-
sopho, sed planè Christiano dignum verbum, quod
vinam iis cordi esset, qui tanta, insaturabile abdo-
men, vini copia sufferciunt, nullo prorsus ipsorum
emolumento, quā vt vomitu turpissimè reiectetur.*

Prover. 23)

*Et hosce quidem, videtur sapiens, de grauissima,
tantum flagitiū cōsecutura vindicta, peramanter ac
paternè præmonuisse, quando ait: Nōne his qui com-
morantur in vino, & student calicibus epotandis ve? Ne
intuearis vinum quando flauescit, quādo splēduerit color
eius in vitro, ingreditur blādè, & in nouissimo mordebit*

ut coluber; & sicut regulus venena diffundet. Oculi tui videbunt extranea, & cor tuum loquetur peruersa, & eris sicut dormiens in medio maris, & quasi sopitus gubernator amisso clauo, & dices: Verberauerunt me, sed non dolui, traxerunt me & non sensi, quando euigilabo, & rursus vina reperiam?

Hæc generatim hoc loco præfata quasi. nunc enucleatius & membratius ad singula, quamuis non omnia: tantus quippe est malorum, quæ Ebrietas animo inducit, numerus.

Virgil. 2.
Georgic.

Quem qui scire velit, Lybici velit æquoris idem
Discere, quàm multa Zephyro turbentur arenæ;
Aut vbi nauigiis violentior incidit Euris,
Nosse quot ionii veniant ad littora fluctus.

Ergò summa tantùm ac præcipua, pro instituti breuitate, delibanda, alia, qui volent, indagine vteriori rimabuntur.

CAPVT XXVII.

Ebrietas ablatiis sensibus, animum expugnat.

Immensum nunc malorum mare, & nozarum Chiliades, propius aggredimur, quibus Ebrietas humanum perturbare animum consuevit. Sensus primùm externi offerunt sese, hoc capite, ob accepta è potationibus crebris atq; effusis detrimenta, complorandi.

Qua de re perpulchrè ac summatim Poëta quidam:

Eoban.
Hessus, in
libello de
curanda
valetudi-
ne.

Immodici sensus, perturbat copia Bacchi,
Inde quis enumeret quot mala proueniant?
Corporis exhaurit succos, animiq; vigorem
Opprimit, ingenium strangulat, atq; necat.
Sed prius in sicca gaudebit piscis arena,
Bacche oblite modi, quàm tua damna canam.

Ergo